

Notat

Dato: 27-02-2024

Status på Rigspolitiets replanlægning af it-porteføljen og de iværksatte indsatsområder

Der gives neden for en status på Rigspolitiets it-udviklingsportefølje og de fire indsatsområder i Rigspolitiets, der blev iværksat som led i replanlægningen af politiets it-udviklingsportefølje i maj 2023, jf. også orienteringen til REU af den 16. maj 2023. Statusrapporteringen er udarbejdet på baggrund af status for de enkelte projekter i 2. halvår 2023.

Status på it-udviklingsporteføljen

Det er samlet set Rigspolitiets vurdering, at der fortsat er udfordringer for en væsentlig del af de prioriterede projekter i politiets it-udviklingsportefølje samtidig med, at det er lykkedes at skabe fremdrift i en række projekter og få etableret fundamentet for, at der vil blive yderligere eksekveret på flere projekter i den kommende tid. Det aktuelle billede er forventeligt givet kompleksiteten i politiets it-udviklingsportefølje, og at det vil tage tid at få alle de prioriterede projekter eksekveret.

Rigspolitiets vurderede i forbindelse med replanlægningen af politiets it-udviklingsportefølje i maj 2023, at det ville være udfordrende at skulle eksekvere på en it-udviklingsportefølje af det omfang, som politiet har, og at arbejdet dermed ville være behæftet med væsentlige risici, og at der fortsat ville opstå projektnære forskydninger. Rigspolitiets vurderede imidlertid, at det ikke var muligt at nedprioritere yderligere projekter og dermed begrænse porteføljens størrelse.

Rigspolitiets har siden replanlægningen i maj 2023 haft fokus på at udmønte prioriteringen, som lå heri. Således har der i 2. halvår 2023 været fokus på at udmønte prioriteringen på projektniveau og samtidig genbesøge projektgrundlaget for nogle af de prioriterede projekter for at understøtte projekternes gennemførelse. Dette skyldes, at der har været behov for at gribe nogle af projekterne væsentligt anderledes an for at sikre den fornødne fremdrift. Det er forventningen, at der i den kommende tid vil være flere projekter, hvor der vil kunne være behov for at forelægge aktstykker for Finansudvalget ved væsentlige afvigelser i tid og økonomi. Det er Rigspolitiets vurdering, at disse ændringer er nødvendige for, at projekterne på sigt kan komme i mål.

Den nuværende prioriterede it-udviklingsportefølje består af tre kategorier med i alt 33 projekter¹, jf. bilag 2. Kategorierne har afsæt i replanlægningen fra maj 2023, og indeholder følgende opdeling:

¹ It-udviklingsporteføljen indeholder 33 projekter pr. 1. januar 2024, idet 10 projekter, der kræver mindre it-involvering og/eller øvrige ressourcer uden for it-udviklingskapaciteten, er udgået af it-udviklingsporteføljen og håndteres i andet regi, jf. bilag 2.

1) De højest prioriterede projekter, herunder bl.a. projekter relateret til implementering af EU-Schengenforpligtelser, et nyt disponeringsværktøj til politiet (POLDISP), en landsdækkende it-løsning til opbevaring mv. af multimediefiler (POLmedia) og genudbud af fingeraftrykssystemet (AFIS).

2) Forudsætningsskabende teknologiprojekter, som er en forudsætning for it-driften og it-udviklingen og bl.a. skal understøtte politiets evne til at eksekvere på it-udviklingsprojekter og håndtere legacy udfordringer, herunder bl.a. et nyt primært datacenter og en opgradering af politiets integrationsplatform (POLIP).

3) Projekter som i replanlægningen var forventet afsluttet 1. halvår 2023, hvorfor det blev vurderet hensigtsmæssigt at afslutte disse projekter, herunder bl.a. den digitale særakt og styrket brug af tv-overvågning. Der er typisk tale om væsentligt mindre projekter end de prioriterede projekter og forudsætningsskabende teknologiprojekter.

Rigspolitiet har i 2023 afsluttet 12 af de 33 prioriterede projekter, jf. bilag 2. Heraf er der tale om et projekt fra de højest prioriterede projekter, to projekter fra de forudsætningsskabende teknologiprojekter og ni projekter fra de projekter, der i replanlægningen havde forventet afslutning i 1. halvår 2023, jf. tabel 1.

I 2024 er det på det foreliggende grundlag forventningen, at der afsluttes yderligere syv projekter, som vil være to prioriterede projekter, to forudsætningsskabende projekter og de resterende tre fra projekter, der i replanlægningen havde forventet afslutning i 1. halvår 2023. De projekter, som forventes afsluttet i 2024, er bl.a. POLmedia, POLIP og genudbud af politiets centrale legacy systemer. Dermed er det aktuelt forventningen, at 19 ud af de 33 projekter samlet set vil være afsluttet ultimo 2024, jf. tabel 1.

Tabel 1

Oversigt over antallet af bevægelser i it-udviklingsporteføljen siden replanlægningen i maj 2023 og det forventede antal bevægelser frem til ultimo 2024

Kategorier	Total maj 2023	Heraf projekter afsluttet i 2023	Heraf projekter der forventes afsluttet i 2024	Heraf projekter der forventes afsluttet efter 2024
De højest prioriterede projekter	14	1	2	11
Forudsætningsskabende teknologiprojekter	7	2	2	3
Projekter som i replanlægningen var forventet afsluttet 1. halvår 2023	12	9	3	-
	33	12 ud af 33	7 ud af 33	14 ud af 33

Det er en forudsætning i replanlægningen, at der løbende afsluttes projekter, så der kan videreallokeres ressourcer til andre prioriterede projekter i it-udviklingsporteføljen. Afslutningen af de ovennævnte projekter fra replanlægningen i 2023 frigiver således, som planlagt, ressourcer til andre af de prioriterede projekter.

Der er på den baggrund ikke grundlag for at konkludere, at der kan prioriteres yderligere større projekter ind i Rigspolitiets it-portefølje. Det skyldes, at der fortsat udestår gennemførelse af en række store og komplekse projekter fra replanlægningen, som er i gennem-

førelsesfasen, mens andre projekter alene er i en forberedende fase med analyser og rammesætning. Disse projekter skal i den kommende periode tilføres væsentligt flere ressourcer for at blive gennemført. Det bemærkes, at Rigspolitiet med replanlægningen bl.a. måtte udskyde projekter, der indebar udbuds- og databaseskyttelsesretlige problemstillinger, og at disse projekter for nuværende ikke indgår i de prioriterede 33 projekter i it-udviklingsporteføljen pga. manglende kapacitet. Projekterne indgår således i Rigspolitiets pipe-line af projekter, som Rigspolitiet forventer at prioritere ind i it-udviklingsporteføljen mhp. at løse problemstillingerne i takt med, at der frigøres kapacitet fra afsluttede projekter.

På baggrund af status for replanlægningen er det besluttet i Rigspolitiets direktion, at der skal igangsættes et review i 1. kvartal 2024 for at se nærmere på enkelte projekters styringsgrundlag og fundament med henblik på at understøtte forudsætningerne for at komme i mål med projekterne. Forberedelserne til review er igangsat primo 2024.

Den aktuelle status for it-udviklingsporteføljen primo 2024 viser, jf. ovenfor, at der er konstateret en del afvigelser målt på både tid og økonomi i projekterne. Det kan få betydning for eksekvering af de prioriterede projekter, der står overfor at skulle have tilført ekstra ressourcer for at kunne gennemføres. Rigspolitiet har derfor igangsat en ny gennemgang af porteføljen med henblik på at vurdere, om porteføljen skal drives videre uændret, eller om der er behov for en omprioritering heraf, herunder berøstættelse af enkelte projekter eller yderligere udskydelse af igangsætning af projekter. Fokus vil således i første omgang være på, om der er behov for yderligere tilskæring af porteføljen for at kunne gennemføre de højest prioriterede projekter. Derudover skal det afklares, om der kan frigøres plads til projekter, der vanskeligt kan bortprioriteres, fx nye EU Schengen projekter.

Status på indsatsområderne

For at understøtte mere fremdrift i bl.a. it-udviklingsporteføljen blev der i 2. kvartal 2023 iværksat en række initiativer, der skal styrke Rigspolitiets it-organisations langsigtede eksekveringsevne samt på sigt gøre op med kendte udfordringer med teknisk gæld, legacy og compliance. Arbejdet med de fire indsatsområder forløber overordnet planmæssigt. Det bemærkes i den forbindelse, at indsatsen for en styrket compliance særligt har afhængighed til udfaldet af et igangværende udbud på politiets legacy-systemer.

Vedrørende status på de fire indsatsområder, der har været drøftet i forligskredsen 9. maj 2023 kan følgende oplyses:

1. Styrket eksekvering

Det er en afgørende forudsætning for at kunne sikre en balanceret it-udviklingsportefølje i Rigspolitiet, at projekter løbende afsluttes. Et ud af flere grundlæggende fundament for dette er at sikre det nødvendige organisatoriske fundament for et robust ledelseslag i Rigspolitiets Koncern It, som er skabt med en ny organisering i Koncern It med en ny ledelse og ny ledelsesstruktur bl.a. med fokus på eksekvering og forretningsdrevet it. Samtidig har Rigspolitiets direktion og politiets koncernledelse et fortsat skærpet fokus på at sikre den nødvendige fremdrift i politiets it. Det sikres bl.a. gennem løbende opfølgning og afrapportering til de øverste ledelsesniveauer samt etablering af rammer for den nødvendige governance for beslutningskompetence og prioriteringsmekanismer.

Generelt arbejder Rigspolitiet med at styrke eksekveringsevnen ved først og fremmest at sikre en realistisk balance i politiets it-projektportefølje og en øget leverancekraft i både it- og projektorganisationerne. Det kræver bl.a. stærkere og mere transparent styring af opgaver, forbedret porteføljestyring, ressourcestyring og udgiftsstyring. Rigspolitiet har derfor implementeret en ny kapacitetsmodel, der skal sikre den nødvendige allokering af ressourcer til de højest prioriterede projekter og opgaver. Der pågår sideløbende udvikling af en model for opgavestyring og håndtering af den løbende tilførsel af forretningsønsker. Til sammen skal det medvirke til, at der løbende er balance imellem antallet af projekter og ressourcer i organisationen.

Rigspolitiet har endvidere fokus på at professionalisere rammerne for projekteksekvering, og arbejder bl.a. med styrkelse af projektværktøjer, kompetencer og projektprocesser, der skal sikre, at projekterne opstartes og gennemføres ud fra et stærkere styringsmæssigt grundlag med tydelighed om projekternes organisering, omfang og udviklingstilgang. Det vil trinvis implementeres ved opstart af nye projekter. Som støtte til projektorganisationerne er der i Rigspolitiet i regi af Koncern IT etableret et ledelsesforum, der bidrager til håndtering af projektrisici og eventuelle udfordringer fx i forhold til allokering af ressourcer og prioritering af opgaver. Afløst heraf er der nedsat dedikerede it-teams og task forces, der understøtter eksekveringen på udvalgte projekter i porteføljen med behov for særligt fokus.

Samtidig er der arbejdet målrettet med styrkelse af governance for it-udviklingsprojekter. Der er godkendt en ny governance for håndtering af projekters afvigelser i Rigspolitiet, som stiller krav til en styrket risikostyring i de individuelle projekter med en forventning om risikomitigering, såfremt der er indikation på afvigelse i tid eller økonomi.

Et fokuspunkt i arbejdet med at øge eksekveringsevnen i organisationen er endvidere på formen omkring udviklingsarbejdet, hvor Rigspolitiet har besluttet at arbejde mod implementering af agile metoder. Der er oprettet det første agile team til håndtering af mindre it-udviklingsopgaver med det formål hurtigere at få nye efterspurgte løsninger ud til brugerne. Til at understøtte implementeringen af de agile metoder pågår rekruttering til en nyoprettet sektion, der skal stå for implementeringen af arbejdsformen på tværs af it-organisationen.

Rigspolitiet står i en situation, hvor der er et stort behov for medarbejdere med de rette it-kompetencer for at kunne eksekvere på udviklingen af eksisterende og nye it-løsninger. Disse ressourcer er dog vanskelige at rekruttere på et arbejdsmarked med stor efterspørgsel og generel mangel på en række kritiske it-kompetencer. For at skabe bedre forudsætninger for Rigspolitiets rekruttering af it-specialister er der etableret et graduate-program, der primært er målrettet nyuddannede eller personer med få år på arbejdsmarkedet, og som har flair eller talent for et eller flere områder inden for it. Det er intentionen, at graduate-programmet med tiden skal skabe en intern pulje af medarbejdere i it-organisationen, der kan flyttes derhen, hvor der er identificeret manglende kompetencer eller ressourcer. Rekrutteringsforløbet for 2023 resulterede i ansættelsen af 10 kandidater ud af de over 200 ansøgere.

2. Reduktion af teknisk gæld

Den samlede tilstand for politiets infrastruktur er præget af manglende vedligehold og teknisk gæld, hvilket er hæmmende for politiets mulighed for en hurtig og effektiv udvikling

samt implementering af nye teknologier. Rigspolitiet arbejder derfor på en plan for at modernisere infrastrukturen, så den også fremover matcher den teknologiske udvikling.

I den sammenhæng pågår der et omfattende arbejde med at automatisere infrastrukturen, hvilket skal sikre, at opdatering af software, certifikater og lignende fremadrettet foregår rettidigt og med et mindre ressourcetræk på organisationen. Endvidere vil projekter og udviklingsopgaver kunne eksekveres markant hurtigere og med et betydeligt mindre ressourcetræk. Som en forudsætningssskabende indsats pågår der et grundlæggende arbejde med at opdatere soft- og hardware, samtidig med at den del af infrastrukturen, der understøtter efterforskningsdata, er under opgradering. Herudover arbejdes der med forbedret understøttelse af den digitale arbejdsplads i politiet, fx bedre interne kommunikationsmuligheder.

For mange af de it-systemer, der driftes på politiets infrastruktur, er det kritisk at opretholde en stabil og sikker drift og opetid. Derfor er det nødvendigt løbende at udskifte infrastrukturen, således at driftsstabiliteten, opetiden og sikkerheden ikke kompromitteres. Projektet om moderniseringen af politiets nuværende sikkerhedskompleks er et eksempel på, at manglende løbende udskiftning af infrastruktur er hæmmende for eksekveringen. Projektet skal designe en ny sikkerhedsinfrastruktur baseret på moderne markedsstandarder med kontinuerligt opdateret versionering, som kan imødekomme nuværende og fremtidige krav. Den nye sikkerhedsinfrastruktur skal samtidig øge sikkerheden, tilgængeligheden og forbedre kvaliteten af services med henblik på bedre forretningsunderstøttelse af politiets operative og administrative it-systemer.

3. Håndtering af legacy

Rigspolitiet har pr. 1. september 2023 etableret en Legacy-afdeling, og den 1. november 2023 tiltrådte ny afdelingschef, og opbygningen af området fortsætter. Der er udarbejdet "as is-billede" af samtlige it-systemer i legacy-porteføljen samt integrationer mellem systemer i legacy-porteføljen og øvrige it-systemer. Der gennemføres nu analyser i seks spor, der skal sikre et samlet beslutningsgrundlag for fremtidens modernisering af legacy-porteføljen, herunder bl.a. de ressourcemæssige og økonomiske forudsætninger for arbejdet. Det bemærkes i den forbindelse, at det er Rigspolitiets forventning, at der vil være et behov for særskilt finansiering heraf.

Rigspolitiet er ved at gennemføre et udbud af politiets legacy-område med det formål at genudbyde drift, vedligeholdelse og support af 21 legacy-systemer, idet den eksisterende kontrakt ikke har været konkurrenceudsat i henhold til gældende udbudsregler. En ny kontrakt skal sikre fortsat stabil drift af it-systemerne, og understøtte arbejdet med modernisering af politiets legacy-område. Der forventes indgået ny kontrakt i 2. halvår 2024.

4. Styrket compliance

Rigspolitiets eksekverings- og legacy-udfordringer på it-området skaber problemer med at leve op til gældende regler og lovgivning på udbuds- og databeskyttelsesområdet (manglende compliance). Politiet har bl.a. kontrakter, som ikke kan genudbydes rettidigt.

Rigspolitiet har siden 2017 arbejdet målrettet med at styrke sin udbudscompliance, og der er som resultat heraf sket en styrkelse over årene. Arbejdet hermed fortsætter, om end Rigspolitiets evne til at sikre udbudscompliance fortsat vil være udfordret på it-området de

kommende år særligt i lyset af den prioritering, der er gennemført som led i replanlægningen.

Rigspolitiet arbejder fortsat med gennemførelse af det igangværende udbud af politiets centrale systemer i form af DXC-porteføljen, hvilket vil afløfte en væsentlig del af den manglende compliance på udbudsområdet i politiet.

Det databeskyttelsesretslige område i Rigspolitiet har endvidere fortsat væsentlige udeståender og vil i lighed med udbudsområdet være udfordret i de kommende år. Dette skal ligeledes ses i lyset af den nødvendige prioritering, der er gennemført som led i replanlægningen, idet det dog bemærkes, at situationen ikke vurderes at være forværret i perioden efter replanlægningen.

Rigspolitiet arbejder fortsat med at tydeliggøre de nødvendige indsatser på complianceområdet, herunder særligt i relation til skabelsen og vedligeholdelsen af et samlet overblik over status på compliance.